У КАЗ

1. Нэгьуэщ лэжыл рээрым уэм кымээк lыу Кьэбэрдей-Балькъэр Республикы Экономикэ, жылагьуэ шынагэуэншагьэмкэ и советым Секретарым и къумыкъру пукъопрыхы Шоваро Олет Луани къуэм.

2. Мы Указым кьару егьуэт 1э цыццээдэа махуэм цегъэжару.

Къзбэрдей-Балькъэр Республикэм и Президент КЪАНОКЪУЭ Арсен 2009 гъм бадзэуэгъузм и 27-м

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм Экономикэ, жылагъуэ шынагъуэншагъэмкіэ и советым и Секретарым и Іуэхукіэ Къэбэрдей-Балъкъэр

Республикэм и Президентым и Указ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм Экономикэ, жылагъуэ шынагъуэншагъэмк јэ и советым и Секретару гъзувын Кумың Мухьэрбий Мылэ и къуэр.

Къэбэрдей-Балькъэр Республикэм и Президент КЪАНОКЪУЭ Арсен

2009 гъэм бадзэуэгъуэм и 27-м №112-УП

Къэбэрдей-Балькъэр Республикэм и Президентым и Администрацэм и УнафэщІым и къуэдзэм и къалэнхэр зыгъэзащІэм и ІуэхукІэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Президентым и Указ

Къзбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Президентым и Администрацэм и Унафэщіым и къуэдтэм и къздэн-хэр итъэзащіму тъзувьн Шоддыр Олег Лиуан и къздэ-р.
 Мы Указым къару егъуэт 1э щыш1эздза махуэм шетэ-жжаэу.

Кыбордей-Балькыр Республикэм и Президент КБАНОКЪУЭ Арсен 2009 гъм бадзэуэгъуэм и 28-м л&114-УП

КъБР-м Экономика, жылагыза шынагъцэншагъэмкіз и советым и Секретарь, полицэм и генерал-майор Кимыщ Михьэрбий Мылэ и къцэр

1956 гъэм жэпуэгъуэм и 11-м Къэбэрдей-Балъкъэр Республикам шыщ Къулъкъужын Ишхъэра къуажым кышдалъхуащ. ШПэныгъэ нахъвщахъ и1эш, 1978 гъзы Къэбэрдей-Балъкъэр къэрал университетым физикамэр математикамк1э и факультетыр, 1998 гъэм оридическо факультетыр. юридическэ факультетыр, 1982 гъэм СССР-м и КГБ-м и курс наурышура уар

и курс нэхьвидос. , хащ. 1989 - 1992 гъэхэм Нал-шык къалэ Советым и

1999. 1992 г. Бэл-шык кызал Советым и шыкуба депутату шыташ. Урысей Федерацэм и Президентым 2004 гъзм шышхоЗум и 2-м къвди-гъзкі а Указ №1000-м, 2007 гъзм къвдигъзкіа Указ №1314-м япкь иткіз УФ-м и Президентым и ліыкіузу Ас-тражань областым и судыщізузм ізаціатъзмкіз я колле-тов 2003 гъзм нэську Урысейи и

тражань областым и судьщімэжи Биціатьэмкіз я колле-гием хэташ. 1982 гьэм щышіздазу 2003 гьэм нэську Урысейм и КГБ-м - ФСБ-м я къудаму Къзбэрдей-Балькъру Рес-публикэм щыізм оперативня, унафэці къулыкъухэр шиністьац. 2003 гьэм щывшэлэм шышіздазу Урысейм унафэшізми и къулазу, 2004 гьзм шышулазу унафэшізми и къулазу мітанац. 2006 гьзм шышіздазу урысей Федерацыя Наркотикхэр зэрызоблагьзміым Кэльыпльынымкіз и федеральня къулыкъум и Управленну Ипща фъдеральня корутым шыізм и уна-фэшізми к унаудзу ілжыши. 2006 гьзми гьзяталя ма-зам Наркотикхэр зэрызоблагьзміым кізльыпльынымкіз деральня окуртым щыізми и унафэшізми к укразу ягьзувац.

шыж.

ПСОМ хуэмыдэу егугуу зыхуей хуагьэээнущ ильэс куэд "Бандэрэ зэмыlуса, сабийхэр дунейм кышыгехыз кыудары, Мы зэманыма бы бжэ-щжызгы кыражы бжы жыражы быражы жыражы быражы бана быражы бы жьыгъэ псори шыщхьэ lyм и 15-м ирихьэлlэу зэ фlигъэкlыну и мурадщ.

● Май куей

Сымаджэщыр

зэрагъэпэщыж

Май куей сымаджэщыр еужьэрэкіыу зэрагьэпэ-

ЖАНХЪУЭТ Зузэ

КъБР-м и Президентым пощткІэ, ИнтернеткІэ, телефонкІэ зыхуагъазэ

№143 (21.551) • 2009 гъэм бадзэуэгъуэм (июлым) и 29, бэрээ

Къббэрдей-Балькъвлям и Президентымра
Правительствэмрэ цівмухэм зэрызыхуатьазахы къбБ-м и Президентым процент 26-р перупізмкъм зэрызыхуатьазахы къбБ-м и Президентым процент 26-р перупізмкъм зэрызыхуатьазахы към зарызыхуатьазахы процент 26-р перупізмкъм зрамых към зарызыхуатьазахы процент 26-р перупізмкъм зарызыхуатьазахы към зарызыхуатьазахы процент 26-р перупізмкъм зарызыц л бызых разых зарызыхуатьазахы процент 26-р перупізмкъм зарызыц зарызых зарыз жыкІуэхэм я деж зыхуей чэнджэшджэр щагьуэташ, КъБР-м и Правительствэм хэтхэри республикэм щыпсэухэм яхуозы Зи гугър чпцы зэманым абыхэм цЬыху 44-рэ ира-бальтырым и унафэщібалькъэрым и уэчы палатэм и 1эщіагь-заліхэм хуэны-къуэхэм пщіэншау юри-дическа далыкыхырыкаты щрат. Мазихым кърнубы

АДЫГСКОЕ СЛОВО

THE

лестинэри Тель-Авиври арэ-зы къэзыщ[ын хэк[ып]э къи-

къызэрагъэпэщыну?

- Китаймрэ США-мрэ я ээхүшытык1эм нубзыхунуш XXI л1эшІытьуэр зыхуэлэу щытынурч, - жи1аш Обамэ Барак, а къэралит1ым я эко-номикэ форумыр къышызэ-Гунхым.

микэмкІи,

Къзръп. Гумхуу КІыщокъуэ дал. рэ Кулиев Къайсынрэ я кум дэлъа зэныбжьэ-гъугъэм теухуа докумен-тальнэ фильм трахыну), процент 15-р егъэджэ-тэм проценти 7-р процент 15-р егъзджэ-ныгъзм, проценти 7-р фІвшІз тхыгъзхэм, про-центи 5-р дэІзпыкурчы-гьз зэры хуэныккузм, про-центи 4-р ЖКХ-м пыра центи 4-р ЖКХ-м пыра гуэту-уекхыхам, апхуэдизир гуэту-утыкспорт гізнгі-хэм, проценти 2-р узын-шагъзр хъумэным ехьз-ліащ.

Интернет-хэщІапІэм и лэжьыгъэм и фІыщІэкІэ Интернет-хэціапізм и діьщізкіз республиком и ціьмухэр зынгэвійсятей іузху кузд зэфізка махуу. Клапштэм размення за пратан, пр

ФИФІ ФЫМЫГЪЭПУД, ФИ ІЕЙ ФЫМЫГЪЭПЩКІУ

гъэхьащ. КъБР-м и Президен кърР-м и Президен тым деж коррупцэм па щІэтынымкІэ щыІэ ли нэр мэлажьэ. Іулъхь нэр мэлажы. Іулькы тын-кысышкыным ехьэлагау фызыщыгъугаз хэр (8-862) 47-17-79, 47-32-56 телефонуми, фи царунэцар хэрушцыгу ящіынукъым.

КъБР-м и Президен тымрэ Правительствэм

земыгъэубгъунымкІи, нэ-гъуэщІ ІуэхугъуэхэмкІи КигъуэщІ Іўэхугъуэхэмкій Ки-таймрэ США-мрэ зэрыээда-лажьэр дунейпсо финанс кри-зисым и лъэхъэнэм щІэгъэ-хуэбжьэным. А зэГущІэр Нью-Йорк щокІуэкІ махуитІ

хъуауэ. Китайращ США-м кредит нэхъыбэ езыт къэралыр. Ар хущІокъу валютэщІэ къы-зэгъэпэщыным. Апхуэдэ хэ-Зэкіэ эзгурыіуакъым серіні загьопэщыным. Акуэда хэкіынізм Вашингтоным и фейд хэлькым Аба кыхахыну, китайы кіуы пэтын гульны Норави псым із кахуылы загыным псым із кахуылы загыным псым загыным загыным псым загыным псым загыным псым загыным псым загыным псым загыным загыным псым загыным псым загыным псым загыным псым загыным загыным загыным загыным псым загыным псым загыным загыным

ЮАР-м и къзрал бюджет ГузхущТапТэхэм щылажьзу пТыху мин 900-м зыкъаТэ-тащ.

асстигри Тель-Авирии аргамствирины хакыпп кыразурыны хакыпп кыразурыны хакыпп кыразурыны хакыпп кыразурыны хакып кыразурыны хакып кыразурын закыпп кыр ц. Къалэ нэхъ инхэм пэ-шхуэхэр шекІуэкІаш, пэкІзихуэхэр щекІуэкІащ, лэ-жаапшІэм хагъэхъуэн зэры-хуейр властым паубыду. ЮАР-м и ипщэ-къуэкІы-пІэмкІэ щыІэ щІыналъэхэм κΙνι

полет и ипшо-кчуркив-пізмкіз шыіз шізнальзахы шеміужі пэкіухэр узрамащ-лицзя кыпта-сабэлаш бжэ-гьухэмрэ кьэфэм кьыхэ-пізмізмізмура кыруар кыруары кыруар кыруары кыруары - Дэ дыхуейш ди лэжьап-шізм процент 15-кі э кать-хуэлу. Арыншауэ дыхэр-куэлу. Арыншауэ дыхэр-рыкімізура кыруары ПодРэм и инфанцзім уум процент 11,5-рэ хуша-хуэм процент 11,5-рэ хуша-куэм процент 11,5-рэ хуша-кы тыруар кыруар кы

(HTAP-TACC).

... къыхуриджащ эконо-кІи, ядернэ Іэщэм ———Лъэпкъ Іущыгъэ: Зызыгъэщіалэ піыжьыр щіэнакіалъэщ.

●Прохладнэ куей

Гъэмахуэ пшыхь

Щалэгъуалэм я итээсым ипкъ иткіэ, шышхьэіум и м Прохладиэ къалэм шекіуэкіынуш «Псори я унэ шіэс Іыкіэ» зыфіаща къалэпсо гуфіэгъуэ пшыхь.

шівкій-з зыфіаша къвазию с гуфізгъуз пшівкък
Мібібі и кълазін нахъвшікъра гізмачуз занталісяхутъурр
зи укіз шазыптавиду сджакіуахмира студентуамра я наут
зрагъзумьвівірці, Къвазтатьящакіуахми калазьтащ цяжы
хуада заманым гажьакіуа куздым я зыпталісяхутьуэ мазэи зарыартатьяльялізры.
Сыкъят зыбжанняків захутыну гуфізгьуэ заіущім уарьжыбакіуа къражду тупхом закуыбараціцагьзітьтгуэнум
кызшіракіхры ягъальзгиуэнуш, Апкуаду къвазіуахынущ
«Арт-ганерея студнем и суратыші Ізахуам я выставых.
А махуэм макъаммакіз районісю фестивани прагъзкіуакіннуці, бой хэтыну уэра-жывакіуа кімьбажышійхэм я концертыр къвалі утым и деж щужэку шекіуэкімуш,
гуфізгърэ шшыхыма маціясуу эктямі прокладня кьала закамура пратынуш.

ЖАНХУУЭТ Зуза.

жанхъуэт зузэ.

Фильзен 110-рэ и пэкІз иухащ Мамырыгьэм и япэ конференц Гаагэ щекІуэ-кІар. Ар къмзэратылзиат Урысейм и жэразмИз, зауз-хэр зурекІуэкІын хуёт хабэ-хэр жубыхун папшІз Конференцыр къмщизэ! уахар 1899 тъм пакъмтъм и 18хэр яубзыхүн папш]ь, Кон-ференіныр кыншызэ!уахар 1899 гьэм накъмьтъм и 18-ращ, Абы кыншанташ ду-нейнсо зэдаухэр мамыру зэ-хэтэжІыным, заум и кабээ-хэм теухуа конвенцэхэр, 1864 гьэм Женев кыншаш-тауэ щыта конвенцэр тен-джыз ціылум щек!ум! зау-ми ехьэл!эным и унафэр, Кыншынэмыш!ауэ, деклара-цэў хьаштат, шэ кыэужж-хэр кээмыт-зэсбэпыным, снарядхэр хьоуа шарк!э уэг-ум къемызахыным, узаг хыэм тезхуауэ. ◆Бадзууэгкуэм и 29 - 31-хэм Бони шек!уяы[мунд-фарма-

Бонн щекІуэкІынущ фарма-цевтхэм я XIII Дунейпсо

съезд.

◆ Илъэси 115-рэ и пэк1э къалъхуащ (1894 - 1954) Мысырым и литературэм новеллэ тхыгъэ л1эужьыгъ уэр япзу да тальтъа лізужынгуэр япэу щызытхахэм ящыщ зы, Кьа-ир и «Адыгэ ээккуэшыгьэ» Хасэм жыджэру хэта Тіэхыр Мыхымуд (Лашын). ◆Дыгьэр кьышіэкіаш сы-кьэти 5-рэ дакынкэ 51-м, кьухьэжынущ сыхьэт 20-рэ дакынкы 34-м. ◆ Махуэм и кіыуката ш ст.

дакънкъэ 34-м. ◆Махуэм и кІыхьагъщ сы-хьэт 14-рэ дакънкъэ 43-рэ.

Планэнэр зыгыэхыэзырар ГЪУЩЮ Зарифиі.

нэужь, хьэщгэхэм респуо-ликэм и щІыпІэ дахэхэр зрагъэлъэгъуащ. ЩІыналъитІыр

АБХЪАЗ. *Краснодар* Александр зи пашэ лІыкіуэ гуп дыгьуасэ Абхьазым кІуащ. ЙъэныкъуитІыр сату-экономикэ, щіэныгъэ сату-экономикэ, щіэныгьэ техникэ, гуманитар, щэнхаб эз я льэныкъуэк із зэрызэдэ дэжьэнум теухуа зэгуры Іуэныгьэхэр зэращыліащ

АБХЪАЗЫМ и прези шІапІэм къызэритамкІэ, Ткачев Александр Сыхъум ткачев глександр Сыхъум къалэ дэт зауэм хэкІуэ-дахэм я фэеплъ сыным удз гъэгъахэр трилъхьащ. ИужькІэ щІыналъэм и унафэщІ Бэгъэпщ Сергей

унафэщь Болга Іущіащ. Шіынальитіым я сату-промышленнэ палатэхэри ——— ээгүрыпромышленнэ палатэхэри зэрызэдэлэжьэну зэгуры-Іуэныгъэм Іэ традзащ. Лэ-жьыгъэ Іуэхухэр зэфІэкІа

Мейкъуапэ къоблагъ

АДЫГЕЙ. Мейкъуапа къвлар къвзарызарасъа-пащра илъэси 152-ра щрикъу махуар хајаты-кјауа республикам щагъа-лъзпјанущ.

авыпынуш,

МЕЙКЪУАПЭ и махуэр зэрыдгьэльэпПэнум и
программэр зэхэдгьэуващ
икіи ар дагьуэншэу зэрагьэзэшПэнум къдла эдмитрацэм и къудамэхэр
гьэзэшПэнум къдла эдмитрацэм и къудамэхэр
гьэзэшПэнум къдла эдмитрацэм и къудамэхэр
гьэзэшПэнум къдла эдмикүрак пакіухэр, захуэсхэр
скіуэкімиуш, къдлами и
цілку пэрыткэр длъпажэнуш, концертхэр, спорт зэхызахуэхэр екіуэкімиущ, хиідац къдлам и вице-мэр
Стельмах Сергей.

КъБР-м И ПАРПАМЕНТЫМРЭ

и правительства КБР

ПРАВИТЕЛЬСТВЭМРЭ Я ГАЗЕТ ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА

1924 ГЪЭМ И МЭКЪУАУЭГЪУЭ МАЗЭМ И 1 ЛЪАНДЭРЭ КЪЫДОКІ

«Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Жылагъуз палатэм и Iуэхукіэ» Къэбэрдей-Балъкъэр

Къэбэрдей-Балъкъэр

Республиком и Парламентым и Унафэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым **уна** фэ ещі:

ф3 ещ.
 «Къзбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Жылагъуэ па-латэм и Іуэхукіэ» Къзбэрдей-Балъкъэр Республикэм и За-

латэм и гузулы - консордог. — сомыр къзштур. 2. А Законыр Къзбърдей-Балъкъэр Республикэм и Пре-зидентым и деж егъзхъын 1э щ/идзын ик/и ц/ыхухэр щы-гъуазэ ищ/ын папщ/з. 3. Мы Унафэм къару егъуэт къыщащта махуэм щегъз-

2009 гъэм мэлыжьыхьым и 29-м №46-П-П

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и УнафэщІ ЧЕЧЕНОВ Ануар ык къалэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Жылагъуэ палатэм и Іуэхукіэ

Къэбэрдей-Балъкъэр

Республикэм и Закон

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Параментым къщтащ 2009 гъэм мэльмысыкым и 29-м 1 статъя. Псори къызащізазубыра Турхухэр 1. Къзбэрдей-Балъкъэр Республиком и Жылагъуз палатом (адэміз - Жылагъуз палатом (адэміз - Жылагъуз палатом) кързърегъзопащ Урысой Федерациям и цівкух Къзбэрдей-Балькъэр Республ

Патам (адакіз - Жылагыуй палага́щі кывзарегьэпоші ўрысей Федерацым и цівму КьоЗордей-Балькьэр Республиком и курі, кызордей-Балькьэр Республиком и шівынатьюм дагай жиімі абы шылажэ жылагыу заутуылыгызыр кызрап политикар шылажы жылагыу заутуылыгызыр кызрап парабылым гозоп авкалым кызымар кызрыштары кызрап авастым и гызэшцакіу органжыры шівіпіз сакуоправленым и органжымар инрагьбукуаі лэжызгызым куралы жылагыу кізльыплыныгыз кызралы авастым и органжым шівіліз сакуоправленым и органжым, шівіпіз сакуоправленым и органжым шівіліз сакуоправленым и органжым шівіліз сакуоры авастым арагомым тыралы арагомым тыралы авастым тыралы арагомым арагомым тыралы арагомым арагомым тыралыма арагомым тыралыма арагомым тыралыма арагомым тыралыма арагомым арагомым

палата» цэр къзоэрдөч-Балькьэр геспуоликом и къз-рал властым и органхом, шыпо самоуправленом и грановором и органхом, шыпо самоуправленом организация и праводихом, шухуушалыхом, правлужиталых как организация и шыгъэхом кършата-восболикуунукъм. «Къобордаей-Баль-къэр Республиком и Жылагъуз палата» цэр къэралым итхын ужуйуу шыгкъм. 4. Жылагъуз палата и мурадхомра ар зыгана 2 статыя. Жылагъуз палатом и мурадхомра ар зыгана

жьо къалэнхэмрэ

1. Жылагъуэ палатэм и къалэнц экономикэ, социалькэ зыужыныгъэм пыщіа іуэху нэхъ мыхьэнэшхуэ зиізхэр дэгъэкіын, ціьхухэм я хуитыныгъэхэмрэ щхьэхуитыны-

дэт-эхикын, цыхухэм я хуитыныг-эхэмирэ щжэхуитыны-гъэхимура, ялкуадэг үгаждага жылагтууал эргэхуихыным кіз демократием и хабэзхэр Къобордеи-Балъкъэр Рес-публикэм цыхуман мурадкіз цыхухэм, жылагсуэ зэгу-хээныг-эхэм, Къэбэрдеи-Балъкъэр Республикэм и къз-рал властым и оргатихэмэр шыппіз саммуправленэм и органхэмэр я собол зыхэль Іуэхуу жылагсуэ мыххээнэ зи-ізхэр зэгхэрууныр. 2. Жылагъуэ папатэм и къвлэнхэм ящыщщ: 1) Къзбэрдей-Балъкъэр Республикэм ис цыхухэм я жы

пат зуг уузуу епіпьвикір кезраді вінастіям и органхамура трамі вінастіям и органхамура я деж нот-зосыдіварії.

2) Къзбардей-Балькьар Республикам и якономижа, осщальна, щихабаз закужььныя-тэм пыщів іузуу нэхъньщкъзхам, законым тетьніям, хабазміра жылагьуз шынакрэчншагьзарра къзызть заголіщеням, цівхухмі я хумтыныкрэчншагьзарра къзызть заголіщеням, цівхухмі я хумтыныкамізуар къзьбардей-Бальтьар Республикам и кэрал
властым и органхамра щіыпіз самоуправленам и органхамра папшія захальжьять пре епіхом. Къзбардей-Бальхамра папшія захальжьять пре епіхом. Къзбардей-Бальхамра папшія захальжьять пре епіхом. Къзбардей-Балькамра папшія захальжьять пре епіхом. Къзбардей-Балькамра папшія захальжьять на пре епіхом. Къзбардей-Балькамра папшія и гъззащівкіру органхом, щіыпіз саформаться на пре віз пара заханажна пре епіхом від папшія на пре віз папшія на пре віз папшія на пре віз папшія на пап

Гъэ еджэгъуэшТэм

КЪЭРЭШЕЙ-ШЭР-ДЖЭС. Черкесск и курыт еджапІзхэр гьэ еджэгьуэ-щІзм жылжэру хуагьэ-хьэзыр. А лэжылгээхэм сом медуан 23-м нэблагьэ

САБИЙ садхэр къэгъэ - САБИИІ садхэр кьэгьэ-щІэрэщІэжыным, абыхэм я унащхьэхэр хъуэжыным, бжьамийхэр зэхъуэкІы-ным, корпусьщІяхэр ухуэ-ным сом мелуани 8,3-рэ, ным сом мелуапи о,5-ро, курыт еджапГэхэм мелуан 13,9-рэ, щГэныгъэм щыха-гьахъуэ нэгъуэщГ еджапГэхэм сом мин 630-рэ трагъэ-

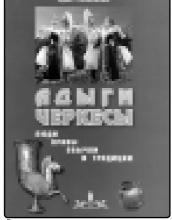
кІуэдащ. Лэжьыгъэхэр планым тету йокІуэкІ, мылъкур къызэрагъэсэбэпым ткІийуэ кІэлъоплъ. Черкесск къа-лэ и курыт еджапІэхэр гъэ еджэгъуэщІэм хуэхьэзыру ирихьэлІэнущ.

ХЬЭЩЫКЪУЕЙ Олег

ПРЭПКРРЫ 6 СРЭЧРЭПРЭ • ТХРИТЬРЫМ

Мейкъуапэ къалэм щыІэ «Ка-чество» тхылъ тедзапІэм иджыблагъэ къыщыдэкІащ «Адыги-черкесы: люди, нравы, обычаи и традиции» тхыльыр. Ар зи гуашіэр Кубаным щэн-хабээмкіэ щіыхь зиіэ и лэ-жьакіуэ, Урысейм шыціэрыіуэ журналист Сэіэбцокъуэ Ну-

ТХЫЛТЫМ шызэхуэхьэсащ адыгэхэм я тхыдам, хабээм туухууэ Нуриет глхо очерх-гуухууэ Нуриет глхо очерх-гуухуу Нуриет глхо очерх-гуухуу Нуриет глхо очерх-гуухуу наринд гуухуу гууху адыг ххм я шинжоб зам и тхыд дму хузыйгэлгүүзээ лхижыгтэ хууйу кызызрыйгыхтагихэр. Журналисг, стээджэндүэ Із-ийу хузышайдуу коэ ийу хузышайдуу коэ ийу хузышайдуу коэ ийү хузыйгүү хузыйгүү күргүү кургуу кургу к

Екатеринодар шылсэу адыгэ-тхор теленэганхор, Жылга хэм, езахин дунун ен егитыміз , ишэ-нуц Кубаным цылсэу льэгись-хэм ямышів укуад а лэжысть-эхэм кырагьэшідүэ, льэгискээр эм хэм раструбдантику эхху-тухафізу ээрызэхдга-уувам, нэхь наодээг уодзаглаэу зэху-щыг ищјауэ. Апхуэдэ лэжьыгъэ гъэщјэ-гъуэнхэр зијэ журналистым и

ШИРПИЙМарин

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Жылагъуэ палатэм и ІуэхукІэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Закон

6) жылагъуэ зэгухьэныгъэхэр, зи ложыны вэр і раждан жылагъуэм зе-гъзужьыным хузунэтіа адрей зэгухьэ-ныгъэхэр къэралым диіыгъыным и льэныкъуэкіэ Іуэху нэхъыщхьэхэр убзыхунымкіэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и къэрал впастым и

тым выжуи кырилым дитыт-выным и Түрүхэр ираг-как/үхіі Зэрымыхунур льанык-үханд үзүм үзэк-шышкахар тыг-как-ак азуула-уына азуула-ына азуула-ына

— у - гом в и рег паментыр.

2. Жылагъуз палатэм и регламенме убзыху:

1) Жылагъуз палатэм хыхьэхэр абы
лэжьыгтэм зэрьхэт щіыкіэр;

2) Жылагъуз палатэм и пленар зэlујэхэр ээрырагъэх і уэкі щіыкіэмрэ
алъэххмрэ;

пажьэ щіыкіэмрэ; 4) Жылагъуэ палатэм и унафэ-щіымрэ абы и къуэдзэхэмрэ я полно-мочиехэмрэ ахэр зэрылажьэ щіы-

дексщ). Щэнкабэз кодексым къмналъз захуаку жылагъуз затухъэныгъзукар Жылагъуз советьми жутам пъзкъм и щыналът къудамизжи,
фізкімпіз мызілуя гозахщён курінш,
шыналът жылагъу затухъэны1. Мыз Законами мігом клай жылагъу за
фізкімпіз курінша кородов
фізкімпіз курінша кородов
фізкімпіз курінша кородов
фізкімпіз курінша курінша курінша
фізкімпіз курінша курінша курінша
фізкімпіз курінша курінша курінша
фізкімпіз курінша курінша
фізкімпіз курінша
фізкімп

зи лэжьыгьэр езыхьэм! Жы-лагьул апатажи хагэм я полномчи-жор яужным зы ильэс нахър нах-маща фізка имыбляу&аконым төх.
 зым теуулууз.
 законым теулууз-зым теуулууз.
 законым теулууз-зым теулуузым теулуузым теулуузым теулуузым теулуузым теулуузым теулуу зым теулуузым теулуу зым теулуу зым теулуузым теулуу зым теулуу зым теулуу зым теулуу зым теулуу зым

2) политикэ партхэр, абыхэм я щІы-нальэ, щІыпіз къудамэхэр; 3) «Экстремист і ірэхугъуэхэм япэ-щізтыным теухуауэ» Федеральна за-коным ипкъ иткіз экстремист іузху-гъуэхэр ирагъэкіуэкі зэрымыхъунур

жыш. Узукам информаца, меторика дојанскунунты эе отничри:
9) Къоборден Балтькор Республика жыш тузуски итожнор яви умамырытъя кырытыру жыш тузуски итожнор умамырытъя кырытырыны тузуски итожнор жыш тузуски итожнор умамырытыр кырытырыны тузуски итожнор жыш тузуски и политика, пара жыш тузуски и пузуски и тузуски жыш тузуски и политика, пара жыш тузуски и пузуски жыш тузуски и тузуски жыш тузуски дзіалык уныгъэ етыныр; 1) Урысей Федерацэм и Федераль-9) Къзбэрдей-Балъкъэр Республи-на Зохузсым Федерацэмкіз и Сове-

ми и регламіентщ) номо-имохор яўх шіўуо хаха Жылагачуо папатам и регламісячкім и яго пленар заўушіўро шургаміствам и регламіствам парагам къвшам заўчы заўмы заўўмы заўўмы за

щымдо абы и крудымством и кру

нальз зэхуаку жылы ьуэ эл ухьэлыг гъэхэм я щіыналъэ къудамэхэм, щіынальэ жылагъуэ зэгухьэныгъэ-хэм я ліыкіуэу ціыху пщыкіуий Жыла-гъуэ палатэм хэгъэхьэным теухуа уна-

лав муз палагам хэлыгү кэзоэддей-Балькэр Республикам и Президен-тым къищтахэмрэ урысейнос, щы-налъэ захучах жылагъуз ээгухэны-гъэхм я щыналъэ кырамэзм, щыналъэ жылагъуз азгухэныгъ-хми я лыкіузу Жылагъуз палагам ха-гэхызхимур эзщыг туу унафэ къщ-гэхызхимур эзщыг туу унафэ къщкъым мы къык/альык/јо жылагъјо производијо зашингъру унафо къаш-зорувонна кърсијо по замхъан (Жы-лагъу палаган хатем и полимочи- кум жылыгър зархи-вот руконным за илъо сихър нахъ-вым терууауа.

ыхыз щанитым щигьу абы хагьэхыа ноужь.

8. Мы статьям и Іыхьэхэу 1 - 6-хэм кьызэрыщыгьэльэгьуам тету, Жылагьуэ палатэм хэтхэм я полномочи-ехэр яухыным мазиллі ийжу Къзбордей-Балъкьэр Республикэм и Президентым къмклетькэ м

латэр щізу къвізэгъзігыщыным геу-хуауз.

9. Мы статьям щыгъзува хабэзм тету Жылагьуэ палатэм хэтынухэр ирикъуу къыхамыхыфамэ в Жы-лагъуэ палатэм хэтым и полномочи-ехэр нэхъ пасэу щхызщахамэ, Жы-лагъуэ палатэм хэтынухэр къыхах Жылагъуэ палатэм а зыманым ирилатъур пешкиом османени ирижилатъу папатъм да заманени ирижилатъу папатъм да заманени ирижилатъу педатору да уструду при устр

хэм ящыщхэри. 10 статья. Жылагьуэ палатэм и япэ

10 статъя. Жылаг-руэ палатэм эзіушіар
1. Щідуэ хаха Жылаг-ууэ палатэм хэтхэм я япо пленар ззіушіар зэ-хуаг-хос унафо къвщтэну хуитыныг-хо арын папшір зыкуу бжыг-хор щыхахам щыщіадазуэ махуэ щэші нахыбід дамыкібыу.
2. Жылаг-уә палатэм и япо пленар

унафош органор — Муз папатам у 1. Жыла туру папатам ятухм яту пленар зајушјам шыхах Жылатуур папатам и советьмур Жылатуур па-латам и унафошјымро. 2. Жылатуур апапатам и унафошјыр Жылатуур папатам и унафошјыр Жылатуур папатам и унафошјыр жылатуур папатам и унафошјым туру папатам и советьм и зајушјам шыхах Жылатуур папатам и унафошјым и куматур фошјым и куматур папатам и унафошјым и куматур фошјым и куматур и папатам и унафошјым и куматур фошјым и куматур и папатам и унафошјым и куматур пара папатам и унафошјым и куматур пара папатам и унафошјым и куматур папатам и унафошјам и унафошјам и унафошјам и куматур папатам и унафошјам папатам папат

щыхих Жылагъуэ палатэм и уна-фащым и куадазу тү.

3. Жылагъуэ палатэм и советым Кылагъуз палатэм и унафощымро абы и къуадаятнымро хагъхжэ, алхуз-палатэм хэтхэм кицышхэри. Жы-лагъуз палатэм хэтхэм кицышхэри. Жы-лагъуз палатэм коле тырчим Мы-рия и палатэм и ложыгър авунат. Кылагъуз палатэм и ложыгър авунат. Кылагъуз палатэм и кложыгър авунат. Ранхум. Шылагъу хэлыгъх узагу-хэзныгъххэм, кърала властым и ор-

ганхэм, организацэхэм, цыхухэм ядэлэжэээнгэ этэш органш. 4. Жылагъуэ палатэм и советым и Ізгацхээш, абы Жылагъуэ палатэм Жылагъуэ палатэм и советым, абы и къудамхэм я лэжыстъэр енэгт; Жылагъуэ палатэм и советым, абы и къ

палатэм и унафэшым Жылагъу опа-латэм и пашкээ жэрэп шүкэ. Жы-лагъул опалатэм и унафэшыр шышы-мыбым и раж албы и къзалэныр өг ээза-щі 5 Жылагъуэ палатэм и унафэ-5. Жылагъуэ палатэм и осветыр къвъзрызарат-ъпатыш, зарылажьа шыкар, абы и полномочежур, аткуа-ду Жылагъуэ палатэм и унафэ-діымор абы и къудазахымор я пол-номочежар Жылагъуа палатэм и рег-ламентъми щатъбегрижно ра

лыктум трагъзи ахэр эзрагъзув хар-з рыдом тер паватам улитанетъ за рыдом тер паватам и комисът-вър по при при при кърза-ритъв пашъну. Жылатъув палатам и комиссохам жатъжа Жылатъув палатам и комиссохам жатъжа жълатам изт-жик тър панатам и комиссохам жатъжа жълатам и комиссохам жатъжъв хърчущ жы-тар панатам и комиссохам жатъжъв хърчущ жы-потърчащ цыркура. 12 гатъя. Жылатъу палатам и гъ-жытър за панатам и търнаты манатъу панатам и гъ-

12 статъв. Жългатуу апалатын и лъ-жыстъзи магатуу а згухъзнитъзхор къвсоръждащо пъзма зарищнубавъхуям тету Жы-лым зарищнубавъхуям тету Жы-латуу апалатъм езъм и ложьытъзм къзмощих кумунц зи лікибухар Жы-кымици кумунц зи лікибухар Жы-тухар-мытъзхори. Алкухар загухъзнитъзхор гухъзнытъзхори. Алкухар загухъзныть за къвсоцияными унафа къзша-тъзм къвсоцияными унафа къзша-тъзм къвсоцияными унафа къзшагэм и советым, апхуэдэу комиссэхэм э лэжьакlуэ гупхэм. 13 статья. Жылагъуэ палатэм и

олномочиехэр 1. Жылагъуэ палатэм хэтхэм хуи-ыныгъэ яІэщ: 1) Жылагъуэ папатам и ппенар

идеж свысом и Іуозу ептьыніар тару ченне півитуу къвтъзпьстувано е д къмкальсьнуй, могуда Іуозу ептьы - утвесей бедерацам референдум кулскня пациа замужниу документ-кізор Жылагъуа панатам, Жылагъуа щегъзкіузкіныным із жэрдэм жорды замужний кулскня пациа (къбодорей-бальсьор Рефольжьай) панатам и советым, комиссозмура жызыйста гульы мыховаму люжьайуз гулкамра я зајущіхам я 17 статья. Жылагъуэ панатам ликам и кърал властым и органом, протоколожи мрато мий мыхаразы - уригъзмужи дложьнать эліружьствуз шівліз самкурнавленам и органом,

хам я ложыштар ирагъзкіуэкіыным кіз шасыпікуара па тэм хэтыр Жылагуу папатэм хэтыр Жылагуу папатам, жылагуу папатам минагуу папатам минагуу папатам минагуу папатам миссэхимрэ ложьаніуа гуухамрэ я овущіхож диратьякіумі заманым ложьані зытым и арэзынытьякі е езыр ут ложьаліз містым кізым канагуу парабам канагуу параба

абы шкъэкто и лэжьаптэм. (къулль-кум) къзытуат-зоятвертьем. Феде-ния объектория и портобрата и портобрата дви узуктуатуатури и менализира папатам хэтым и лэжьаптэм и полномочиехэр ингээзэцтэм папатам и полномочиехэр ингээзэцтэм папатам ригъзимурата (къэборате Тальтьоэр Республиком и республико богджо-рет Талумара (къэборате Тальтьоэр Республиком и республиком и Прави-тельством и гъзува хабазхомра бжы-тара у папатам хэтым ират абы и полномочиехам шкукът техтуа окументу щиет удостоверена. Жы-тыр и правитам и прави-кър папатам кутым и прави-сты и полномочиехам шкукът техтуа окументу щиет удостоверены. Жы-ны папатам кута и прави-там и правитам и полномочиехам и папатам кута и полномочиехам и папатам кута и полномочиехам и папатам кутам и полномочиехам

да урхугь ужэсэр ирхгэх хуугуш, Жыг дах урхугь урхугь урхугь урхугь урхугь дах урхугь дах урхугь урхуга у

нар эзіушіэр щраг-эжіуэкіам щы-щіэдзауэ махуэ щэщіым къриубыдэ мы Законым и 13 статьям и Івхьэ 3-м кънг-эзувхэр Жылаг-ьуэ палатэм хэ-тым миміг-эзэящіам; 12) Жылагъуэ палатэм хэтыр ліа-

12) Жылагъуэ палатэм хэтыр ліамэ.
2. Жылагъуэ палатэм хэтым и полномочиехэр зэрыщхьэщахым теухуа унафэр Жылагъуэ палатэм и пленар зэјущјэм къыщащтэ, ар Жылагъуэ

зајущјам къвщашта, ар Жългагъур папатам и унафор яткъчкуи. Жългагъур папатъм хэтъм и полномочни щатъзлъватъу шахе мачур къвщатъзлъватъу 3. Жългатъур папатъм и регламентым къвзаръвщатъзлъватъу ма померато и померато и померато и померато и уна-фонка мы къмісялъви уна-фонка мы къмісялъви уна-шовища:

къызэригъэувым тету абы хабзэн-шагъэ зэрилэжьамкіэ ягъэкъуэнша-

мэ;

3) Урысей Федерацэм и Президентым и къулыкъум хахын папщјэ кандидату, къэрал властым и ліыкіуэ органым и депутату хахын папщіэ кандидату, щіыпіэ самоуправленэм

иригьэкіуэкі лэжыыгъэ лізужыыгъуэ нхжышкэхэар 1. Жылагъуз папатэм иригъэкіуэкі лэжыгъэ лізужыягъуз нахъышхъэ-хэм ящышці Жылагъуз палатэм и пленар ззіущізхэр, Жылагъуз палаты комиссэхэмрэ лэжьакіуз гупхэмрэ я ззіущізхэр.

комиссэхэмрэ тэмжылдэг, лагаад зэлущэхэр. 2. Жылагъуэ палатэм и пленар зэ-јущјэхэр, зэрыхабэзу, илъэсым пліэ нэхърэ мынэхъ мащіэрэ ирагъэ-

нахъра мыняхъ мащіара ирагъз-мужі.

Калягуя палагам ж піальор крамыса и пленар збіущіар Жы-павтура палагам хатом в Івызь ща-нам нахъра мыняхъ мащіам къмза-рыжальзым илкъ итка Жылагъуа рыжальзым илкъ итка Жылагъуа 4. Жылагъуа палагам и ложызгъзм 3 хт хунущ Къзбардей-Балькъза Республикам и Президентыр, Къ-ордей-Бальхъза Республикам и

Республиком и Іраждентыр, къз-орден-Баликъв Республиком и Паравментым и делугатхър, къзбор-тельства и делугатхър, къзбор-тельство и шелихър.

5. Жылатър палатам и ложытъър о коллегиальтам и линеар зајущам и делугатура палатам и линеар зајущам и делугатура палатам и пинеар зајущам и делугатура и делугатура и делугатура и делугатура и делугатура зајуша у делуга цъзгора зајуша у делуга зајуша делуга зајуша у делуга за

апхуала (уахухэр шаГорыхыам щы шідавау мажуя 30-м кыруйсыду зы-хуэфашід ууахунуула зарысылыну, латам жыбар ирагэьці уажыну, язы-ныктууахам деж Къзбардей-Баль-кэр Республиком и къэрал властым кэр Республиком и къэрал властым моугравлей-мі и органым и уна-фаціым, экоуфація поличойном у заба кыртыкуцізмі, Жылага уз пала-заба кыртыкуцізмі, Жылага уз пала-заба кыртыкуцізмі, Жылага уз пала-замах шарты чамах мажуыный жыбар між

там хъьюар иригъащця, а піалъзм махуа щщи тихъра мынгъсыба пищану хуитщ.

3. Жылагъру палатэм и регламентым ипкъ иткір Жългатъру палатам и унастомительм ипкъ иткір Жългатам унивъм къзбордей Баликъзр Республикам и адрей законози ятки и иткір забълзм и лажывъзм хиубыда јузхухэм екъзлізу». 19 статья. Жылагьуэ экспертизэр

и органым хахын папщіэ кандидату, кандидатым (политик» партым дзыхь зрагьзая цівхуу е уполномого укспертхэр къригьэблэгьну;

казары ванистык и органу (Мылага-казары ванистык и органу (Мылага-ка) (Мылага-мына) (Мылага-ка) (Мылага-ма) (Мылага-(Мылага-(Мылага-(Мылага-(Мылага-(Мылага-(Мылага-(Мылага-(Мылага-(Мылага-(Мылага-(Мылага-(Мылага-(Мылага-(Мылага-(Мы

за жылагьуэ экспертизэм къри-кіуахэмкіэ Жылагьуэ палатэм итха эакпюченхэм фізкіыпіз мылізу хоп-льэ зыхуэфащэ муниципальнэ щіы-нальэхэм я щіыпіз самоуправленэм и органуза

хэм Къыхалъхъа жэрцэмаэм оторуд-информацэр.
2. Жылагъуэ палатэм ціыхухэр иыгтэуаз ещі мы статьям и іыхьэ 1-м къыщыгъэльэгъуа жэрдэмхэм ятеухуа информацэм.
22 статья. Жылагъуэ палатэм гъэ

дей-Бальжыр Республиком и Гравы-твльствям и зајущјам хэтору ціьзуит-хум щійта ухауіунусьвым.

тором на зарыратыр

1. Езімм и поліномочивхар игъзза-ціон папціа) зарыхуейм къньхаківу ийкь итко Късбардей-Бальжьар Рес-тубликом късрая властьми и орган-хам абы ират, къздалым и цизухам абы ират, къздалым и путкія

зыгъэзащіэм. 25 статья. Жылагъуэ палатэм и

25 статьи льынь -, аппаратыр 1. Кызагьэпэщыныгъз, правовой, аналитикэ, информацэ, финанс, мыльку-техникэ льэныкъуэхэмийэ Жылагьуэ палатэм и лэжывгърэ зэтрегъзувэ Жылагьуэ палатэм и аппаратым.

къорал уружщалізмі, абы Къозорави-кальтькор Республиком Къорал гер-Бальтькор Республиком Къорал гер-можур и Вш.

3. Жылагъу папатам и аппаратым у нафошів р Жылагъу папатам и забържани и параментам и забължар Республиком и 26 статья Жылагъу папатам и ло жылъо у разущай у заращыр разущай у разушай у разушай ригъзмуся дляжьеть от разуда у зарагъолощ и ий и ягълажков. 2. Жылагъу папатам и регламентым зарагъолощ и ий и ягълажков 2. Жылагъу папатам и регламентым зарагъолощ и ий и ягълажков 2. Жылагъу папатам и законода тельтор и папатам и зарагълатам и ложьетър теления зарагълатам и зарагъла зарагълатър и зарагъла зарагълатър на зарагълатър зарагър з

лажын ыр магылулы рагъзлащыр 1. Жылагъуэ палатэм и лажыгъэр къызагъэлащыным текјуадэнур Къэ-бэрдей-Балъкъэр Республикам зы-хуафаща илъэсым теш Іыхьа и рес-публика бюджетым сатыр щхьэхузу

тым ціягьобелджелай кърмубеідау. 28 статья. Мі Законым кърму зэри дубтыр міх міз дубтыр кар дубтыр дубтыр

нь радимо иратьохную имы Законым и поэмыструющей учеторияция.

— жинатрузая ещі мы статьям и імых зар шентузая ещі мы статьям и на учету в тему учету у

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Президент КЪАНОКЪУЭ Арсен

Налшык къалэ 2009 гъэм мэкъуауэгъуэм и 8-м

МУРАДИН дэкіуеипіэм піа-щізу дэжейрт. Щіалэр гу-фізгьуэм апхуэдизкіэ зэ-щіищтати, и гур иджыпсту къипкіыным хуэдэт. Льэтауз жэр къаху эмыгъзувыізу, сы-

маджэ хьэльэм щеlэзэ пэшым щlэльэдащ. И фэр пыкlayэ

щіэльэдаш, И фэр пыкіауэ піэм хэль ціыхубзыр Мурадин кьепльри, кьарууэ иіэр зэ-хуихьэсри кьыпыгуфіыкіащ. Икіи зэхэлх кьудейуэ жиіащ; «Дызыщіэхьуэпсар кьыдэхэр-ліащ, Мурадин, къуэ уиіэщ, иджы сыліэми Алыхьым сы-хуэарэзыш, насыпыфіэ усщіа-пи».

щи».

- Сыт жыпіэр, зиунагьуэрэ, «уміэщ» жыхуэпіэм къибгьэ-кіыр сыт? «Диіэщ», «диіэщ», -жыіэ.

А псальэхэм щіалэм и псэр апхуэдизу хильхьати, гугьэфі

жыйз.
А псальзхэм шіалэм и псэр апхуэдизу жилжхаяти, гутьэфі кызмуниартинній із імал ийзыкандынній із імал ийзыкандынній із імал ийзыкандынній із імал імалыкандын за канадын з

ныгъэр Іэджэм къелащ, иджы уэ тІумыхыж!» Мурадин и щхьэгъусэм и Іэр

Мурадин и шхьэгьусэм и гэр быдэу иубыдауэ жригэрт: «Умышынэ, си дах э, ухьужынш, Уэ езыр умыгужьейуэ зыгъэбыдэ закъуэ, адрей псори сэ си јузхуш, мылъку текјуэдэнум шхьэкгэ сыкъи-

иlат. Хъыджэбэ къамылысрэ шкээц баринэр псоми фівуэ яльагэурт зэрынэшжуэгуш-хуэм, псэ зэјуха зэриізм папшіэ. Жансурэт хэти ныб-жээтьу ху жъур т. Хъыджэб-зышхуэ хъуа иужыг сабий хъэлыр зыхинатэкъым: хъэб-лэ шіалэ цыкіухэм я гуэс губгъуэм къина кіэртіофыр

къищыпу плъагъунт; е и туфлъэр и блэгушјэм шјэлъу

фыз гупым яхэсу урикьэ-ліэнт; льапціз зищіынт, топ-джэгухэм яхыхьэн ти, къа кізрымых уу ядэджэг унт Фіаща цізр эи дуней тетыкіз-кіз зыгъэпэжыр псоми яйт ауэ иджыри зыме йтэжым, ціьхуу щыізр фіыуэ ильа-

Нужьрей ильэсхэм, исом хуэмьдэу шіалэгьуалэм и ильэсу ягьэбелджыла 2009 гьэм, шізбілэм гульылэ эхха яхуэшіыныр кьалэн нэхьыцикыу эмкузынгыуры абыкахам якуыцыныр кьалэн нэхьыцикыу эмкузынгыуры абыкахам якуыцын арал кьаритинүш и мүралхэр Абы шіалэгьуалэм Бэмал кьаритинүш и мүралхэр Абы шіалэгьуалам Бэмал кыритинүш и мүралхэр Абын шіалэгу хүхүш үчей ныбкымыр күза шыйж элэник элэник хуэл шыйж эмийж эхэг, мүралышкэр я башу, Абыхам шышжы шіалэ ди хышізшын иджыблагь хьелгэблэгьаш, Ар Балдикаках дул бамах айцхырэр Біль-металуру пын верситетыр мы гьэм кызыуха быдэ Аспыни, Шіолжэнцыный үллін и ирэ зезыхы кызбургей кыраг агрым и актер Быдэ Хызэнрэ регору и кыур төөрүнскэ гэмьыгым димыхызыу, архитектурэмкі эралу кызарыный эдангыу экызарылжар абыгы улыгкаруы кызурторуеска гэмьыгым димыхыхыу, архитектурэмкі акауста ушиізр араш.

 Ар псоми ягъэщіагъуэ.
 Сыт щхьэкіэ жыпіэмэ, си Сыт 'щхьэкіэ жыпіэмэ,' си адэ-анэр творческэ ціьхуу зэрыщытым кънщынэмы-щіауэ, сэри сызэрыщіыкіурэ уэрэд жысізу, сценэм ситы-ну сфізфіу сыкъжъуащ, -къыддогуашэ Аслъэн. - Ди ну сорзору сыкъжуващ, къвъдолужи экъндолужица Аспъэн. — Ан муатър выпарт у эрэ дижна дакур сыкъмун, Ауэ, а сыдъзыкъж јузум къвыдяјузум, сурэт шівныр зыпъэсці шыіэтэкым Школыр кэзужин гъунэтъу щыхъум, сэ тезухуакіът сызыщіджуэлс архитектор ізщіатъэр эзэтъэгиуэтыну. Або сыщыху дижну университету нэхъ дажу университету нэхъ дажур университету нэхъ дажур университету нахъ дажура инверситету зыкъму дажура кура дажура кыра съвър са

Ар балигъ хъуху зыхъумз куэд щы]агкъым, сэри са-щыщщ абыхэм, ауэ нэщэнэ папш]ау къысхуэнаща абы щыгъуэм с!ыгъа хъэпшып-хэм ящьшцу зы унэ ц!ык!у, тхылъымп!эм къыхэш!ы-к!ауэ, ээпкърып-хээпкърып-льхьэ хъууэ...

пькьэ хьууэ...
Архитектор ІзшІагьэрн творчествэм пэгъунэгьуу кьысшохьу. А ІзшІагьэлІрн зн ужь итыр унэ дахэхэр. кьэгупсысынырш, шыхухэм я псэукіэр егьэфізкіуэнырш, пэжкэ?

фізкіуэнырш, пэжкъэ?
- Шэч хэмыпъу. Ухуэны-гъэр мыхъуу архитектурэр къыщіыхэсхам и гугъу

- Аслъэн, сыт хуэдэ Іэ-щіагъэ зэбгьэгъуэтами, уи япэ лъэбакъуэр, ун зэфіэ-кіыр шыбгъэлъагъуэр диплом лэжьыгъэрш, Унн-верситетыр къыщыбухым бгъэхьэзыра лэжьыгъэр Сытыг зыгачуулга эхьэзыра лэжьыгъэр гыт зытеухуар?

гыт зытеухуар? Налшык и щіыпіэ нэхъ э дыдэращ - Хьэтіохъу-къуэм и ціэр зезыхьэ пар-рщ. Сэ селэжьащ ар иджырей зэманым екlyy къэгъэщіэрэщіэжа зэрыхъукыз ышыржышыма эрыкыр ным, абы щыгырэми нэхьа-пэм иІа теппъэр фІэмы-кірэду. Абы хэтщ зоопар-кыр егьэфІэкірэнымкіэ къзз-гупсыса Іэмалхэри.

ствэм. Абы щіэсащ министрри, абы и къуздэжэри, нагъузиц і інціатьзан/хэри. Сэ си гъусащ Владикавказ къвщывделжа» Сунш Маринэ. Абы Іуацкъмажуэ пъапэ теу-хуа ляжыпта игъуза пу при дыдейри хуабжыр игу ирихьащ. ХІХ лізшіыгъузм хаса жыл хасдр ирагъэфіэкіуэну зыкъомрэ яужь итащ, ауэ си лэжьыгъэр къэитащ, ауэ си лэжыыгыэр кызыншыгахэми кыз кагыз-щащ абы иужырей илъэс 20-м гульытэ зэримы!ар. Абы илкь итк!э, си диплом лэжынгыэр и чэзууэ зэры-щытыр, абы нэхъри зебгыубгъуу къэбгъэсэбэп зэры-хъунур къагъэлъэгъуащ. Владикавказ си диплом лэжьыгъэр «5»-кІэ щыпхыз-

гъэкіащ.
- Зэбгъэгъуэта іэщіагъэм ехьэліауэ уніэ мурад-хэмкіэ, хъуэпсапіжэмкіэ

укъыддэгуэшэн? - Сэ си еджэныр абдеж щызухыну си гугъэкъым - си щіэныгъэм адэкіи хэзгъэхъуэну, си ІэщІагъэм и піа-пъэр зэзгъэшІэну сыхуейш. Абыкіэ Іэмалыфіт КъБР-м и Президентым и програмпрезидентым и програм-мэмкіэ щіалэгъуалэр хамэ къэрал зэрыщрагъаджэр. Си іэщіагъэм епха унэтіы-ныгъэ хэтмэ, си зэфіэкіыр гупсыса ізмалхэри.

Дипломыр пхызгъэкіын и
пэ къихуэу, ар щызгъэльэ
кіэ нэгьуэщі къэрал сыще гъуащ КъБР-м Жуэныгъэмрэ джэну си гугъэщ, иужькіэ архиг ектурэмкіэ и министер-

си пъахэм зиужьыным сы-хэлІыфІыхьыну си хъуэп-

хэліыфіыхыну си хьуэн-сапіэш. Адыгжэм пъэпкъ ар хитек-турэ зэгъэпэща диlакъым. Сэ сызэреплъымкіэ, зэма-ным декіуу дыпсэун папшіэ, иджыпсту къэгъэщіэрэшіэжын хуейщ а Іужур. Ауэ абы елэжьынухэр ди республикэм зэрыщамыгъэхьэзырым къыхэкІыу, нэгъуэщІ щІыпІзхэм щедгъэджэн хуейщ, КъБР-м и Правительствэр ди дэіэпыкъуэгъуу. Хамэ щіы-піэхэм архитектурэмкіз щыІэ школхэм хуэдэ ди къэ-ралым щыбгъуэтынукъым. Си щхьэкіэ сохъуапсэ Гол-пандием сышеджэну

· Уи сабингъуэр унгу къэбг<u>ъэкіыжыну сы</u>-

ЩІалэгъўз

рышытам шышу Сыт коммахума маммакту?
Мамамак жеруу дирейм сыкжытех жаруу бирейм сыкжытех жаруу жанпа жарын жаруу бараусы, си анэр уэрэдусы, си ынэр уэрэдусы, си ыныбжыры ильэси 6 - 7 ирик уу жаруу уу жаруу жаруу уу жаруу жарууу жаруу сыхъуу, радиом ирагъэтхауэ щытащ уэрэд жысІэу. Апщытащ уэрэд жысlэу. Ай-хуэдзу къежьа Іуэхум сыди-хьэ хри, макъамэр си псэм хэпщІащ. ИкІи Москва, Сочи, Анапэ, Напшык къалэ-хэм, Польшэм, Германием, щекІуэкІа зэпеуэ куэдым сы-хэташ, Ар иджыри спэІэщІэ хэтай, Ар иджыри спээлицэ хэрасым, сыту жышам, си студентыгьуэ ипъэсхэм Стур, енит гълатуам к уэдэр элгэ увып дэх къвшыскым, давгабэяла уэрэд шыжыс-гэурэ, Къэбтъэпъатъумо, осетинхэм дэрэфи, дывг уэрэдхэр, адыгэ хабээр, фыуу шыгьуазэш, и тэр изэм, тыэм жабар, фыуу шыгьуазэш, и тэр изэм, тыэм жабар,

нэгьу льэпкъхэм я щэнхао-зэм.

- Сыткіэ зэшхь, сыткіз зэшхьэшыкірэ укъызы-гэ хъуа ныбжышіэхэмрэ узыдеджа шіалэгъуалэм-рэг.

осетинхэр дэ нэхьрэ нэхь хэ күпсэу зэрьшытырш, Абы-хэм фЫ дыдэу хашыыг да шэнхабээм, тхыдэм, хабээм, я бээми нэхъ хуэсактыр кысшохэу, Дыдейхэм ды-адыгэш; ээрыжагэм фІз-кіlдээ гу пхыстэркым. Етіуанэрауэ, осетинхэр элыбжытыруктыр зыты-пьаліэ льэлкы ээрыыгтыр-пьаліэ льэлкы ээрыыгтыр

кънсщыхъуащ, кънщы-нэмыщіауэ егъэлеяvэ пиіз хуащі нэгъуэщі пъэпкъ къыхэкіахэм. Псом хуэмы

нэщіэпыджэ замирэщ.

Гъащіэм къыпызыщэ къарц

щи, Жансурэт къаухъуреи-хьащ. Абдежым, Жансурэтхэ хьаш. Абдежым, Жансурэтх:
я бжыкымы кышкыхапрыльри, я хьэжь Джульбарс къахэльэдаш, Мо кызшхуэм эрх улсеящи, йобэн, ауэ едза-къэркъым. «Джульбарс, си псэ, зэбгрыху мыхэр, са-къетъэл, жьы ухъуами, ятекlуэ!» - трегъэгушхуэ хьэр. Ауэ гъэщlэгъуэнракъэ, хьи-Ауэ гъэщіэткуэнракъз, жыл-тыра ээрышккым, аті э эдражэгуу шіадээ. Мыдрей къз-жэри, ешыху банэри, зэ-дэджэгуитіым епльщ ешьхуи, хуэмей-хуэмей уэрэ зэбгры-кіыж ахэщ. А дакымкым ціыхухьу макь къэіуаш; «Мы-жутар, Мыхкутар, дэнэ уэдэ-щыіэр? Псынцізу къэм(уэ-кыт, к уапш къызэрыбужы жыт, к уэдщ къызэрыбж

кар.» КІыфІым къыхэпсэлъыкІыр Кықпық тырылы жылық жылық жылық абаым грунэгъу кыл щыхуэхъум Жансурэт и гур кызэрыгъуэтыжащ. - Ктызі, мыр фи хьэмэ дэ-шэж, сишх пэтащ, ди Джуль-

кіуэдэнум щхьэкіэ сыкъй-кіуэтынукьым, реани-Бжэр къызэіужри, реани-мацэ отделенэм къышіэльз-даш дохутыр губжьар.
- Уэ хэт хунт укьэзыщіар мыбы ушіэсьну? - шіэкіяжща ру Мурадин, ауэ заншізу и губ-жьыр кіуэдыжаш, сымаджэм кішьтыжіая пьзэытьлатыза барс мыхъуамэ. Щхьэ апхуэ-дэ хьэ бзаджэ къэвутыпщрэ? Къыбгъэдыхьа щіалэр иціы-

къыогъэдыхьа щалэр гады-хуртэкъым. Къуажэм зэры-щымыщыр lупщIт, сыту жып-lэмэ, Жансурэт имыцIыху зы щымыщыр Іупщіт, сыту жып-Іэмэ, Жансурэт имыціыху зы псэущхьи а жылэм дэстэ-къым.

мыр куудыхық, сынджэл и щыгыкізр къззыгъзльагьуэ аппаратым и нэр зэрыге хуэу. Дохутырыр щіэкіыжри, хъз-лат хужь къихъри Мурадин хуишиящ. къым.
Уз уют, мы унагъуэм у ашыщ? - къеупшіащ ціалэр.
- Сащьщиц ауэ зырэн къысхуенжу си гутъэкъым, апхуздиз къъ банэ макъым унакъыщьщі имышатам 13,

щі идэащ хъыджэбэым хъущіядэщ зжы джэбэнм хъущіядэщ зжы джэбэнм хъушіэн. хуишинди.
- Щытlагъэ, сэ къызэрызгурыlуэмкlэ, Жансурэт и хущкуэр уэращ, Мес, епль аппаратым, зыкъигъэзащ, ущјашынэ жын щымыlэу. Си гугъзи дяпэкlэ ...» - гуфlэрт докутырын хутырыр. Жансурэт щІалэгъуэ дахэ иІат. Хъыджэбз къамылыфэ

шіндізащ жылдкорозым жыл шіндір жарарыхызыкані кіміндір жансурэт-кыз үн кірі жансурэт-кыз үн кірі жансурэт-кыз үн кірі жансурэт-кыз үн кірі жансурат-кыз үн кірі жансурат-қыз жарары жансурат перем жансуратыз уырыз жансуратыз уырыз жансуратыз уырыз жансуратыз уырыз жансуратыз уырыз жансуратыз жансуратыз

ансурэт - Уэздыгъэ диІэкъым, гъэр кІэм нэблэгъащи, зэрагъэ-

и кіэм нэолэгьащи, зэрагьэ-захуэ. - Узигъунэгъумэ, щхьэ уз-мыцыхурэ? - Сэ мазиті хъуауэ аращ фи къуажэ сыкъызэрыкіуэрэ,

колхозым агроному сыщола-жьэ. Нэхъ щІэх-щІэхыу фи

деж укъэк/уэжу шытамэ, сыкээлшых унут къе хъур-рожуэш шЫатэр - Ауэ ндыа-ри туразу е и гугъэкъым, си шэр Мураничи, сышалэ фыз-къэкышэш. Түри дыхызшкаш, - Нак/уэ, ун Іыхылыхэр кы-куэжых ун деж шэс, Мар-зият кызпшыгуфіыкіынш. - Марэият т.Кыз кызсшыгу-фіыкіынтэм, ауэ кызсшыгу-фіыкіынтэм, ауэ кызсшыгу-сыкати, кызувыі эжащ хыз-лужбаяр, ей мыстыны, ейсты, ауы кызшылы, ейсты, ауы кызсшыгу-сыкати, кызувыі эжащ хыз-лужбаяр, ейсты былы арыны ар

шырыращ узыгъэшынар. Мыхъутар дэкъыдатащ. Аращ а тІур щіызэмыпщэфыіари. Джульбарс къыпщхьэщыжа-ми, и быным лей ирихыфы-

ми, и быным леи иргалогом нутэкъым. Хъыджэбэым къыщыщіар имыщізу и гум хуабагъэ гуэр къэкіащ. Щіалэ мыцыхум жиіэ псори игу ирихьырт абы. И макъ щабэм узыіэпишэрт, и псэм гъ унэгъу ухуищlу. Жан-сурэт щlалэм бгъурыувэри, Марзиятхэ кlуащ. Здыщlыхьа марзиятхэ кіуащ. одыщылы пэшым фэтыджэн уэздыгьэр щыблэрт. ІэплІэ къыхуищы-ну къыпежьа унэгуащэм хъыджэбзым зышришэкіым, щіалэм нэхъ іупщіу іуплъащ. радини нэ лейкlэ къеплъу къьщищам. Мурадин Къэбэрдеишхуэм щыщт. Университетым и

урай, илу Унь, комом король илу урай, илу Унь, комом король илу урай, илу урай, ура

аурыз, уклажды, ауэ абыхама конформатурын к пщІынщ: ущІалэщ, угубзы-гъэщ, уи насыпыр къэбгъуэгъзщ, уи насыпыр къзогъуз-тыжынщ. Гъунэжу щыіэщ зи закъузу сабий зыпі ліы. У э анэфі ухъунущ. Пури фыз-гъэтіысауэ сыщіывэпсальэр, ди зэхуаку гъэпціагъэ дэ-мылъын щхьэкіэщ, иджыри къыздэсым нэщіыбкіэ дызэхуэмыпсальэу гу къабзэкІэ дызэбгъэ дэтащ. Узинэщ,

дызэбгьэ дэташ, Уэннэш, уэипсэш, сыкихэарээвш, ауэ дызэхэшыки, сыкихызу. Зэшхызгусхээр мывэ сын нэхьей жат, иджылсту кээхэр пшыхьэліэм хуадэт. А тіум ээм ату къэкіатэхьым ээбгьэджіыну. Шыри мыды-му зыкомору шысаш, Итіанэ нысэм и нэр къимыіэту мып-хуадуу жишаг.

хуэдэу жиlащ: - Мамэ, сэ уи къуэм бын ес-

ищіращ ди унафэр. Сэ сыб-гъэдэкімэ, насыпыфіэ хъуну щытмэ, иджыпстуи сыхьэщытмэ, иджыпстуи сыхьэ-зырщ, абы папщіэ сымыщіэни шыіэкъым...

Мурадин дежкІэ зигъазэри

Мурадин дежкіэ зигъазэри къыпищащ: - ЕдаІуэ укъэзылъхуам, нэхъыжьым жиіэм. Нэхъы-

уап къаримъту, Жансурэти кънгъарзу Тавтобускія Налшык кънгъарзу жащ, Пшьковдикъм Мурадин унэм кънгъарза двидукърна (да мурадин унэм къншівля узаму, прадин улям къншівля узаму, прадин улям жесінут ун аняму, пекван цінь убазі двидукъм месінут ун аняму унутъара, гимівлубавір и шкъзгъусьм.

У эсят хуала фэ кънзуптьар, шінла унут тыви унут кара уну

Абдежым Жансурэт и щхьэгъусэм бгъэдэльадэри,

Льэпкытіри эзкуарарзаьуа у заблігажыя кумаш - ныстуальным дарактыуан шы- татыкым, идіализма зарактырын дарактырын дарактырын дарактырын дарактырын дарактыр заранын магызын дарактырын дарактыр заранын дарактырын дарактыр

щыхуаlуэхуам, ар щІыпіэ хамэ щыіэт. Щіежьар зэфіэмыкіа щхьэкіэ, Іуэхуу иіэр къигъа нэри, зэман кіэщіым къэсы жащ.

щхьэусыгъуэр къыщищіам. Къуэ къызэрыхуалъхуам щыгуфіыкі пэтми, и щхьэгъусэм и узыншагъэми игъэпlейтейрт. Ауэ Алыхь Іэмырти, абы кlэщly зыкъигъэзащ. ПІэм хэлъ Жан квигьзаяш, піэм хэль жан-сурэт бтьянькэр и Іэр циу-быдам, бэыльхугьэм и псэр къыхыхьэжат И щхьэгъу сэм къыхуи!э льагъуныгьэм и гъащ!эм къыхупищауэ къы-щыхь уу, нэ хыф! къзкъу ащ цыхубэыр.

ШЭНХАБЗЭМРЭ гъувалжэмы гъзрад университету Москва дэтъм и 2-из гурсыр и университету Москва дэтъм и 2-из гурсыр и урсыр и урс

кыми Апхуэдэ гупсысэкТэ кымшТэлдэн ди псэльэмакым Кынейн кымпинан уэрэджиГанкуэ цГэраГууэху Кобэон Иссиф, Кадынсав Надеждэ сымэ я гъусзу Теагр Иным и гупэ утым шата көнцегрим зэрыхтам и гугту кылхунију. Ди лаахэгьу шТалэр абы иригъболэганц изхъ пассу цТахутъ къмхуэхъз, концертым и режиссер изхъщихъз шталж Хэлецейн и цТэр зытъэТзу «Сэхма заакуэхым за кумым бы шпгээтэцТар, атТэ ди («Хъуэхъу») щыжиІащ

А уэрэдхэр щызгъэзащІэм си гъусэу сце м итащ адыгэ фащэ зыщыгъ пщащэр:

Хъуэпсапіэр нахуапіэ щыхъум деж • Гъуэгу къежьапіэ

ШЫЩХЬЭІУМ и 1-м

- 1914 гъэм Япэ дуней зауэм
- щіидзащ. 1958 гъэм «Іуащхьэмахуэ» журналым и япэ номерыр ду-
- нейм къытехьащ. 1967 гъэм Бахъсэнрэ Тэрч-
- Урысей Федерацэм и Зауэ Къарухэм я тылым и махуэш

ШЫЩХЬЭІУМ и 2-м

- 1916 гъэм Москва АМО автозаводыр, нужыл ЗИЛ хъужар, цвутвыпцац.
 1933 гъэм Беломор-Балтий кlэнауэр километр 227-рэ хъууз яташ.
 Хъзуа-итвысыкі дээхэм я ма-
- хүэщ ●Гъущі гъу эгум и лэжьакіуэм

ШЫЩХЬЭІУМ и 3-м

●1994 гъэм Налшык къыщызэІуа-хащ Бгырысхэм я дунейпсо конгрессыр.

Илъэс 70 ирокъу сак Гуэ у с а к г у э КІэмыргуей Анато-лэ къызэральхурэ. 2008 гъэм дунейм ехыжаш

ехыжащ. • 1942 гъэм къалъхуащ тхыдэ щ!эныгъэхэм я кандидат, урыс сей Федерацэм щэнхабээмк!э щ!ыхъ эи!э и лэжъак!уэ, публицист Мэшыкъуэ Тазал

ШЫЩХЬЭІУМ и 5-м

Илъэси 165-рэ ирокъу урыс урэтыші ціэрыіуэ **Репин Илья**

Мирон.

●И ныбжыыр ильэс 70 ирокъу Урысей Федерацэм щыкь зи!э и артист, «Кабардинка» къэфа кlyэ ансамблым и къэфак!уэ артист, актора круз ансамблым и къэфак!уэ пажэу шта Алакъръй Мухъэ.

мэд. Алэкъей Мукъзмэд. Окономикэ щізныгъэхэм я доктор, Москва Плехановым и цізкі щізна і прави на кадемик Пашты Леля Герман и пхъур къыщальхуа махуэщ.

ШЫЩХЬЭІУМ и 6-м

- ●1945 гъэм США-м и кхъухь-пъатам Японием и Хиросимэ къалэм атом бомбэ щридзы
- хащ.

 •Хиросимэ и махуэщ

 •Ядер Іэщэр мыдэным и дунейпсо махуэщ

 «КъБР-м щэнхабээмкіэ щыхь эиlа и пэжьакіуэ, уэрэджыіазиіэ и лэжьакіуэ, уэрэджыіа кіуэ **Хьэрэдурэ Динэ** къы щальхуа махуэщ.

Охъужъу

Шэрэдж куейм хыхьэ Жэмтхьэлэ къуажэм щыпсэу Дэхъу Резуан Іэуес и къуэр къыщалъхуа махуэщ, КъБКъУ-м н математи кэ факультетыр дип лом плъыжькіэ къну-хащ, аспирантурэм щіэтіысхьащи, дохъуэхъу

Резуан, уи гуфіэгъуэ ща-щіэмкіэ дынохъуэхъу. Укъыщалъхуа махуэм ирижылышалыха махуэм при-кьэлізу къуатыжа тхылъ плыжыыр и щыхьэтщ къы-хэпха ізщіагьэр фіыуэ зэ-рыпльагьуми, абы и хъер къокіыну, сыт щыгъуи хуэдэу ерышу пъагапізціз хуз-дэу ерышу пъагапізщіз хузухузкіузу узыпэрыувэ ізна-тіэр епхьэкіыну, уи щізны-гьэм щыпыпшэну аспирантурэм ехъулІэныгъэхэр ущи-Іэну ди гуапэщ. Адыгэ лъэпкъыр зэрыгушхуэ хэкулІ нэс къыпхэкІыну, узыншагъэ уиІэну, уи нэхъыжь-хэм я жьауэ ущіэтыну, насыпым я нэхъ лъапІэмрэ я нэхъ лахэмкІэ Тхьэр къыпхуэупсэ

нохъуэхъу. *Пщіэ къыпхуэзыщі,* Іыуэ укъэзылъагъу ун ныбжьэгъухэр.

● Махуэгъэпс

Apispixilakilia

мырыгъэм и тельхьэщ» дуней-псо махуэш

ШЫЩХЬЭІУМ и 7-м

- шышқазлуни г-м

 1646 гъзм къззакъпіш По-жарский Семенрэ адыгэліш
 Черкасский Муцапрэ зауэлі
 Джэруй и лагерым геуац, къз-осабзун зэгреккутац.

 ■1833 гъзм Черепановхэ
 Ефиарэ Муроцру дшаціац,
 гъуш гъзучуу километри
 3,5-рэ шаухуац.

 ■1942 гъзм Къзбэрдей-Балькъэрым зауэ щытыкіз щагъз-увац.

ШЫЩХЬЭІУМ и 9-м

●1942 гъэм блокадэм ит Ле-нинград щагъэ-ээщат Шостакович Дмитрий и «Ебланэ симфоние» ціэры-

и кхъухьлъатэм Японием и Нагасаки къалэм атом бомбэ

щридзыхащ. •Щалъхуа щІыналъэм г

ШЫЩХЬЭІУМ и 10-м

у. ц Сири ■1940 гъэм къалъху ем къикІыжа адыгэ тхакІуэ Къумыкъу Мамдухь. ●1940 гъэм къалъхуащ меди-

цинэ щІэныгъэхэм я доктор профессор, КъБР-м щІэны эхэмкіэ щыхь зиіэ и лэж уэ**Мызэущ Борис**.

ШЫЩХЬЭІУМ и 11-м

- 1485 гъэм Москва Кремлым и Таиницкэ чэщанэр ух уэн щадзащ.

 •Ильэс 75-рэ ирокъу Урысей
- Федерацэм щіыхь зиіэ и артист, КъБР-м и ціыхубэ артист**Къаздэхьу Сультіан** къызэральхурэ. 2003 гъэм дунейм ехыжащ.
- 1945 гъэм къалъхуащ меди-цинэ шіэныгъэхэм я доктор. цинэ щіэныгъэхэм и долгор, профессор, РАЕН-м и член-корреспондент, КъБР-м щіэ-ныгъэхэмкіэ щіыхь зиіэ и лэжьакіуэ Елгъэр Анатолэ.

ШЫЩХЬЭІУМ и 12-м

- •1953 гъэм СССР-м дунейм щыяпэ дыдэу водород бомбэ
- игъзунэхуащ.

 •Урысей Фе дерацэм и Дзэ-Хьэуа къарухэм я махуэщ

 •Щалэгъуалэм и дунейпсо

ШЫЩХЬЭІУМ и 13-м

●1961 гъэм Берлин тіууэ зы-гуэш блыныр ухуэн щіадзащ. • Къэбэрдей-Балъкъэрым щіыхь зиіэ и артисткэ, уэрэд-Къэрал кІуэцІ ІуэхухэмкІэ министерствэу КъБР-м щыІэм щекІуэкІа зэ!ущІэм щытепсэльыхьащ МВД-мрэ ОВД-хэмрэ балигь мыхъуахэм

я ІуэхухэмкІэ я къудамэхэм я мазих лэжьыгьэм кърикІуахэм, нэхь зыгъэпІейтейхэр ягъэ-нэІуащ.

МИЛИЦЭМ и участковэ ин

спекторхэмрэ балигъ мыхъуахэм я Іуэхухэмк Пэнат Гэхэмрэ я лэжьыгъэр къызэгъэпэщыным к В МВД-м и къудамэм и унафэ-

щІым и къалэнхэр пІалъэкІэ зы-гъэзащІэ Махъсидэ Аслъэн и

псальэр нэхъыбэу тригъэщІащ зыгъэпсэхүгъуэ лъэхъэнэм шы-

нагъуэншагъэр къызэрызэрагъэ-

жыlакlуэ ціэрыіуэ, гъуазджэм-кіэ егьэджакіуэ хьэлэмэтБэvэтыж Светі

хуа махуэщ.

• Тэ сэмэгухэм я дунейпсо

ШЫЩХЬЭІУМ и 14-м •1932 гъэм Москва Союзхэм я Унэм и Колоннэ залым и Колоннэ залым ирмужбэ творчествэмкіэ щекуэкіа олимпиадэм Къзбардей-Балъкъэрым икіахэм етіуанэ увыпізр даубыдаш.

•Къзбардей-Балъкъэрым мака

ШЫЩХЬЭІУМ и 15-м

- ●1907 гъэм къалъ-хуащ тхакІуэ цІэ-рыІуэ, офицер хахуэ КІыщокъуэ Рашид рыуэ, офицер хахуэ КІыщокъуэ Рашид 1975 гъэм дунейм эхыжащ.
- Илъэс 70 ирокъу къэрал лэжьакіуэ, Къэбэрдей-Балькьэрым и Парламентым и де-путату илъэс куэдкlэ щыта Чэлимэт Хьэбас къызэраль-хурэ. 2009 гъэм дунейм ехы-

ШЫЩХЬЭІУМ и 16-м

- ●1934 гъэм Москва къыщы-зэјуахащ СССР-м и Ткакјуж эм я япэ съездыр. ●1939 гъэм «Кабардинка» ансамбль ціэрыіу эм и концерт-хэм Къуэкіыпіэ Жыжьэм япэу
- щыщІидзащ. ●1960 гъэм Налшык къы-щызэІуахащ изобразительнэ
- щызэіуахащ пэоорозл. ... гъуазджэмкіэ музей. ●1965 гъэм Урысейм щэнхаб-зэмрэ тхыдэмкіэ фэеплъхэр хъумэнымкlэ и зэгухьэныгъэл и Къэбэрдей-Балъкъэр къуда

и Къэбэрдеи- оалъкьэр къуда-мэр къызэрагъэпэщащ. •1902 гъэм къалъхуащ СССР-м и Къэрал тым и лауреат, ады-гэ тхакіуэ ціэрыіуэ КІэрашэ Тембот. •Ильэс 90 ирокъу Къэбэрдей-Балькъэрь

бысым Умар къызэральхурэ. 1996 гъэм дунейм ехьижащ ∍хыжащ ●Урысейм и Хьзуа флотым и

ШЫЩХЬЭІУМ и 17-м

●1771 гъзм Екатеринэ II езым и унафэкіэ къэбэрдей льэл кым (ціыхубэм) Шытхъу намыш-фашистыдээр щ

дунейпсо Ленин саугъэтым и лауреат Жэмбей Мухьэдин Хъалип.

№ 1942 гъэм къальхуащ € 1942 гъэм къальхуащ СССР-м и цыхубэ ар тист, уэрэджы-Іакіуэ ціэрыіуэ Ма-гомаев Муслим (и анэр адыгэщ). 2008 анэр адыгэщ). 2008 гъэм дунейм ехы

ШЫЩХЬЭІУМ и 18-м

•1941 гъэм Къэбэрдей-Балъ-къэрым тхьэмахуэ щІыхьэху шекіуэкіаш. Абы къышалэжьа

ШЫЩХЬЭІУМ и 19-м

- 1942 гъэм Къврдэн Къубатий Елъхъуэт и дёж (Осётие Ищхъэрэ) бийм и кхъухъльатит къвщриудыхащ.
 1991 гъэм ГКЧП-м СССР-м щытык!э къызэрымык!уэ щигъэчват.
- пъэуват. ■И ныбжьыр илъэс 60 ирокъу поктор. тхыдэ щіэныгъэхэм я доктор, профессор, КъБР-м щіэныгьэхэмкіэ щіыхь зиіэ и лэжьакіуэ, КъБР-м и Къэрал саугъэтым и лауреат Къэжэр Валерий. перий

ШЫЩХЬЭІУМ и 20-м

- Илъэс 90 ирокъу шэрджэс тхакІуэ **Хьэкъун Исуф** къызэ-ралъхурэ. 1991 гъэм дунейм ехыжащ. ● Урысей Федерацэм щІь
- зиlэ и артисткэ, Мейкъуапэ щыхь зиlэ и цыху Льакъуэмыдэ

ем и премьер-министр, Ганди Индирэ и къуэ Ганди Раджив къызэралъхурэ. 1991 гъэм бзаджащіэхэм яіэщіэкіуэдащ.

ШЫЩХЬЭІУМ и 21-м

ШЫЩХЬЭІУМ и 22-м

 1937 гъэм КІыщокъуэ Пщы-махуэ дунейм ехыжаш. жьэу щаутіыпщащ.

•Урысей Федерацэм и Къэрал ныпым и махуэщ

- нэмыцэ-фаш... зэтрикъутащ. 1992 гъэм ЩІэ-----и-з Дунейныгъэхэмкіэ дунен-псо Адыгэ Акаде-миер къызэра-

къэрым и цыхубэ артисткэ Шортэн Даниткэ къыщаль-хуа махуэщ. 2006 гъэм дунейм ехы-

жащ.
• 1956 гъэм къалъх уащ Урысей Федерацэм щыхь зиlэ и
артист, КъБР-м гъу азджэмк!:
щыхь зиlэ и лэжьакlуэ, пшынауэ lэзэХьэпlащlэ Заудин.

ШЫЩХЬЭІУМ и 24-м

дэн Къубатий Совет Союзы и Ліыхъужь ціэ льапіэр къы

ШЫЩХЬЭІУМ и 25-м

1530 гъэм къалъхуащ Ива / Грозный, Урысей пащтыхь р, адыгэ малъхъэр.

ШЫЩХЬЭІУМ и 26-м

- •1492 гъэм Колумб Христо фор япэу Америкэр къы зэјуихащ.
- лугилии. 1908 гъэм Тыркум япз пыгэ Хасэкъышызэрагъэпэ
- Адыгэ Хасэ къыщыээрэ. щащ. ●1991 гъэм Щэныгъэхэмкіэ

ШЫЩХЬЭІУМ и 27-м

●1955 гъэм дунейм къыте-хьащ рекордхэр зратх э Гин-несс и япэ тхылъыр. ●Урысей кином и маху эщ

ШЫЩХЬЭІУМ и 28-м

- 1924 гъэм Налшык физ-культурэмрэ спортымкіэ и совет къыщызэрагъэпэ-щац. И ныбжьыр ильэс 55-рэ ирокъу тхакіуэ, журналист Мыз Ахьмэд.

ШЫЩХЬЭІУМ и 29-м

•1949 гъэм СССР-м академик Курчатов И.В. и унафэм щІэту япэ атом бомбэ щагъэунэ-

ШЫЩХЬЭІУМ и 30-м

- •1730 гъэм Черкасский Алексей (адыгэщ) пшы Невский Александр и орденыр
- къратащ. 1918 гъэм Каплан Фанни Ленин (Ульянов) Владимир иукіыну хэтащ. иукіыну хэтащ. ●1941 гъэм Ленинград бло-

кадэм иуващ. ●Шахтерым и махуэщ ШЫЩХЬЭІУМ и 31-м

1971 гъэм Къэбэрдей-Балъ-къэрым Октябрь Революцэ орденыр къратащ.

мы гъэм:

- ●Илъэси 105-рэ и пэкlэ (1904) дунейм ехыжащ япэ адыгэ еджагъэшхуэ, щlэныгъэлі ціэрыіуэ Нэгумэ Шорэ и къуэ, адыгэ Шорэ и кьуэ, ады... изэщlакlуэ **Нэгумэ Ерус**-
- (1944) СССР-м щагъэувауэ щы тащ адыгэпщ Ри дадэ къытеп щыкіа урыс адми рал Ушак ов Фе-

Зыгъэхьэзырар УЭРЫШ Нурхьэлийщ.

АФІЭУНЭ Лиуан и усэхэр

«Адыгэ псалъэ»

ли псальэ, Лъэпкъыпсэ зыlут!

Ем пэщіэту Ди лъэпкъ тхыдэр Къызыбогъэдзэкі

Лъэпкъ къудамэр Зэпызыщіэ,

Лъэпкъ гъуэгуанэм Тетщ уи нэІэ, Бжьыпэри щыпІыгъщ. ожььшэри щыш Пасэрейуэ «Хьет» жегьэІэ – Умыбэлэрыгь!..

(Гуныкъуэгъуэ)

Ли зэхэтыкіэр Зэрыщыту хъуэнщи, Сшхы тіэкіур ізфіу Си джийм емыхыж. Ди щізблэр насыпыфіз Хъун-мыхъунщи, Мыгъуагъзу щыіэр Си щхьэм хузохьыж.

Сыкъуэсііі зэманыя И кІэ къуагъым, И Іейми си щхьэр опсэу, си гу ащІэ Къызэрихькіэ, Гугъу ехь зи натіэм Сащыщ ціыхущ.

Зы мыгъуагъэ

Сыт хуэдизи Къэдгъэгъащіэ, «Хъунщ» жызыі Сшіэркъым шы Дыхъукъым арэзы... Псэ зыlуту Дунейм тетым Ди мыгъуагъэр зыщ...

УщыІуэхуншэм – ущыфочщ. ІуэхуфІ щыблэжьы Ущыкъупхъэщ, УщыбзэІэфІым –

Си нитІ

Си нитым сроплъэ, срогуф!э, срогь, срощыгъуэ, сронэщхьей... Нобэрей зэманми сризэгуэпу срогузавэ,

Іэфірэ къэуатрэ

Дунейм шхыныгъуэч Куэд щызокіуэ, Тхьэм иші нэхъыбэ Дэрэжэгъуэ къуат! Яхэткъым ахэм. Тхьэ фхузоІуэ, Хуэдэу ІэфІрэ И хьэлу Іыхьэ пшхамрэ

УкІытэ

Іэмалыншагъэм Ирихуліэу, Льаіуэм и гупэр Зэрыукіытэр Іуэхутхьэбээмыщіэм Имыльагъ у. Іуокіыж укіытэу И щіыбагъ.

ТхьэмыщкІэ

Тхьэмыщкіэм ещіз Жьы къыщепщэр, И куэдщи гущІэм Щигъэвын. МылькукІэ къытекІуэр Мэхъу и тепшэ Ар ирехамэ – Иребын

●Щикъухьащ адыгэр дунеижьым

СфІощІри сфіощі...

Мы дуней нэхум Зы ціыху къытехьэхукіэ, Дунейм хэхьуауэ Сфіощіыр ниті яльагьу. Мы дуней нэхум Зы ціыху ехыжыхукіи, Пунейм хэшіаvэ Дунейм хэщіауэ Сфіощіыр ниті яльагъу.

Кхъужьейм и жэуап

Зэрыт хадэм щынэщхъейуз Къужьей жыгыр щытщ. Зыхэт жыгхэм ядэпльейуэ Щіэмыгъагъэр сыт? Къэхъуа зы гъэ, дэсхыу гъабгъэ

гъаогъэ Хьилагъ сыщекІуа? КхъыІэ, уигу къызумыгъабгъэ, Жьыгъэр къыстекІуащ.

СщІэрэ сымышІэрэ

гъэр сщІэркъым Щыкъухьэнур, Згъэщіэнуи

сщіэрн Къысхуэнар. Ауэ зы с Ауэ зы сощіэ Сэ фіы дыдэу, Сэ хьэдрыхэ Зыдэсхьынур Си нэгу щіэмыкіыу Къыщіэнарщ.

● Тэрч куей

Щэнхабзэм щіапіыкі

Къужжэхэм дэт Щэн-хабээмкіз унэхэмрэ библио-техэхэмрэ къэгтээщјэрэщіз-жыным ехьэліа президент программэм къигъзув къв-лэмхэр нэсу шагъэзащі; Джылахьстэнейм хыхь Курп

КЪБР-МИКЪУЭКІЫПІЭгьуна-пкъэм пэгъунэгъуу щыс жы-лагъуэм и унафэщіхэм къа-гуроіуэ къыдэкіуэтей щіэблэм гъэсэныгъэ тэмэм егъэгъузгуройуя къви́дяйуэтей шізболам гістьозаньть этамам етьоттур-тынымків льэлкь цанкаб-замра нобо іощіво ящій укуежьа литературомра я мыхванар зарытнуналісьями к кур-дамуў Курл Илша дотым и поблагом побразований побра теказар къвіза вапащыных хузунэтІа федеральнэ про граммэм ипкъ иткІэ, тхыл зэмылІзужьыгъузу сом мин 1 и уасэ гъэ кІуам къыхуаутІып кын-кабурда ужиш биц республыкан ками «Эльбурс» кынь тадалайны межим «Эльбурс» кынь тадалайным нобо библиктекам и уамул-кабозар кылыгасобол школаг кузажы, студентизм, кыражыра кыныгым куражыра кыныгым куражыра кыныгым күр

ирагьэкіуэкі «Адыгэ псаль» -газетым, «Іуащхьямаху» жур-налым тет тхыгьэхэр щызэп-кърах зэіущір шхыпэхэр. Щэнхабээмкіз унам и зэ-фізкіми дяпэкіэ хэхъуэнущ, мыбы и лэжыгъэм эзманым декіу зэхъуэкіыныгъэхэр зэрымыбы и лажыыт-хам эзманнын дакуі эхкуамісныгі-хама эзранальжами фіыг-хаміс, Мы г-хам унам и цикаў риджырей котур-щың дахожиміз эзражууміяці, цікауу 120-р эзіці ахуа актова запышууар екіуу эзкуй хуаг-хар и рогушхуэ цінауба ці за прогушхуэ цінауба ці экі за прогушхуэ цінауба ці экі за прогушхуэ шахомі и захрів-зами за праводна «Курти пшап-льхор» амсамільнам и захрів-зами за праводна за пр

зэр къызэпемыгъэудынымкІэ зэфІагъэкІахэмрэ. Зриплъэж илъэс ныкъуэм ныбжышЦэхэм щІэпхъаджагъэу ялэжым про-

Жыласэ Заурбэч (редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ), ЖьэкІэмыхъу Маринэ (редак тор нэхъьщихьэм и къуэдзэ), Ширдий Ма-ринэ (редактор нэхъьщихьэм и къуэдзэ), Гъурыжъ Мадинэ (жэуап зыхъ секре-тарь), Гъущ10 Зариф, Къардэн Маритэ, Ныбэжь Тансэ, Хъэжыкъарэ Алик.

ДИХЭШІАПІЭЕ

иньти и пТэкТэ щы Іэ уэрам, 5 ебгъуанэ - епщ Іа нэ къатхэр.

пент 18.5-кІэ кІэрыхуаш. Хуэ

дитІкІэ нэхъ мащІэ хъуащ ба-лигъ мыхъуахэу етІуанэу къы-

валить мых вуахэм хаозэр къвзэпемыгъ уданым пыщ lа Іуахугъ уэу 128-рэ мазихым ира-гъз (Гуак Iад. Махъсидэм къвзэ-ритъэлъэгъ уамк la, къвщ laх уауз ныбжьыщ lu 128-рэ учетым ягъэ-уващ, 10-р лэжынгъя (13 къвзэщІзхуэхэр. Школ инспекторхэм я фІы гъэкІэ еджакІуэхэм ялэжы щІэпхъаджагъэхэр процент 72ялэжь ент 72кІэ нэхъ мащІэ хъуащ. Балигъ мыхъуахэр нэхъыбэу зэпхъуэр рагъэпэщащ, 85-м я еджэным па-щэжын папщІэ школхэм ирашэлІэжащ. Сыт хуэдэ щытыкІэ щымыІа жып телефонхэрш. Апхуэдэ шІэпхъаджагьэхэр 49-рэ мэхъу. щэнхьаджагьэхэр чэ-рэ мэхху. Мазихым къриубыдэу сабий к1эрыут1ыпщу 119-рэ сэтей къащ1ащ. Абыхэм ящыщу 39-р медицинэ, 10-р социальнэ 1уэхущ1ап1эхэм, 11-р еджа-п1эхэм ирашэл1ащ. ми, гъэсэныгъэр къыщежьэр унагъуэрш. Аи жагъуэ зэры-хъунщи, а къалэнхэр къизымыдзэ адэ-анэхэри мащ экъым. Я пщэ-

рылъхэр зымыгъэзащІэ адэ-анэ хэм 275-м ятеухуа тхылъхэр зы

ТЕЛЕФОНХЭР: релактор изхышкым, секретарым - 42:56-19; релактор изхышкым и ккуэдэххэм - 24:36-19; релактор изхышкым и ккуэдэххэм - 24:36-19; куран вых секретарым - 42:24:6; секретарым - 42:22:6; куран ызх секретарым - кыран - 22:26:6; кураж гыминумур льликы Тухухумкі - 42:22-86; кураж гыминумур - 42:22-86; кураж гыминумур - 42:75:9; бобо-. Дэжылымкі - 42-04-53; хыбарыщідухмкіэ, спортым рэ шемокумкіэ - 42-288; кетэджэніптэмрэ цілых горжкі - 47-32-15; зэдзэкіакіуэхэм - 42-21-88; коррек торхэм - 42-60-27; бухгалтернем - 47-31-69; ЭВМ-м 1 операторхэм - 42-22-84; компьютер Іуэхушіапіэм - 42 (26-41; сурэттехым - 42-75-78.

хуэфащэ ІуэхущІапІэхэм Іэра-гъэхьащ, Май, Прохладнэ куей-хэм къэпщытэныгъэхэр шрагъэ-кІуэкІым унагъуэ хэкІуэдэжам щыпсэу сабиух къахутащ. Гъэсэныгъэр унагъуэм КЪЫЩОЖЬЭ ОКъБР-м щыю МВД-м ЦІыкІухэр район сымаджэщхэм уз зэрыцІалэхэр щагъэхъуж я ъудамэхэм ягъэгъуэлъащ ужькІэ «Нэмыс» социально-ре Балигъ мыхъуахэм хабзэг абилитацэ центрым ягъэкIуэ нуш

щ. ЩІадэгъуадэр хэкупсэу гъэ н, ныбжьыщІэхэр фадэм, нар котикым, экстремист Іуэхухэм пэІэщІэ щІын я лъэныкъуэкІэ

Іуэхугъуэхэр ирагъэкІуэкІ. Санаторэ-курорт ІуэхущІапІэхэм зыщызыгъэпсэхухэм шынагъуэншагъэр къызэгъэп щынми гулъытэ хэха хуащI. Ахэр лъахэм и щIыпIэ телъы-

УАРДЭ Жантинэ.

● Налшык къалэ щыІэ УВД-м къет

Илъэс 50 хъуауэ лъэпкъ Іуэхум хуолажьэ Хьэвжокъуэ Сэхьид ипхъу Маждэ. Ар жыджэру хэтщ США-м щыіэ Адыгэ ФІыщіэ Хасэм, ДАХ-ми доlэпыкъу. Сурэтыр 1991 гъэм трахащ.

ЛэжьакІуэхэр къыхах

Къэрал кІуэцІ ІуэхухэмкІэ управленэу Налшык къалэ щыІэм милиционер-кинолог къулыкъум ягъэувынухэр къыхех. Абыхэм УФ-м и къэралкІуэцІыдзэхэм къулыкъур щрахьэкІауэ, хьэхэм ядэлэ-жьэнымкІэ зэфІэкІ яІэу щы-тын хуейщ. Мы Іуэхум теухуауэ зыхуа-

лэмкІэ УВД-м кадрхэмкІэ и къудамэм: Налшык къалэ, Байсултановым и уэрам 11 «а». Телефонхэр: 49-45-12; 49-46-31.

Мы къмджімсьуум елэжовахиц; жуўві зыхы секретарь Къвнінокыў Эллэ, редактору Щхэніммыній Изэ, корракторху Щолжэн Инпо (1,4-но мал.), Цей Запрэ (2,3-но мал.), корректорхума в дэліныкыўлту, Цуан Зап-рэ. Компьютерую гастымы и тектэр заціяц; Мэлбахкуэ Алжелэ, уўрэтыц/ Бину Жап-

Номерыр "Адыгэ псальэм" и компьютер ІзнатІэм щагьэхьэзыращ.

Газетым Іэ щытрадзар сыхьэт 21.00-рщ.

дексыр 51531 Тираж 10.003 Ваказ №244

Релактор нэхъыщхьэ ХЬЭФІЫЦІЭ Мухьэмэд

РЕДАКЦЭМ И КОЛЛЕГИЕМ ХЭТХЭР

дей-Балъкъэр Республикэ Налшык къалэ

зревателхэм - 42-22-89; хабээхьумэ ГуэхущГанГэхэм ядэ лэжьэнымкГэ - 42-60-53; хьыбарыщГэхэмкГэ, спортым рэ письмохэмкГэ - 42-22-88; егьэджэныгъэмрэ щГэны

джэхэм зыплъыхьакІуэ щыкІуэ-кІэ, хабзэхъумэхэр ящІыгъущ.

1еддзэ тхыгъэхэм къыщыхьа ожыгъэхэм, къыщагэт. Гузхугъухэм я пэжагымк1э ахэр зыгхахэм нэсу жэуап яхь Авторхэмрэ редакцэмрэ я Гуэху еплъык1эр зэтехуэ зэпыт

1905 гъэм щыlа Революцэм и цІэр зезыхьэ Республикэ лиграфкомбинат, Налшык къ., Лениным и цІэкІэ щыІз уэрам. 33. тел. 42-35-75.